

Kokkuvõtte komisjoni otsusest,**27. juuni 2017,****milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 102 ja EMP lepingu artikli 54 kohast menetlust****(juhtum AT.39740 – Google'i otsinguteenus (Google Shopping))**

(teatavaks tehtud numbri C(2017)4444 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(2018/C 9/08)

27. juunil 2017 võttis komisjon vastu otsuse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 102 ja EMP lepingu artikli 54 kohase menetluse kohta. Kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003⁽¹⁾ artikliga 30 avaldab komisjon poolte nimed ja otsuse põhilise sisu, sealhulgas kehtestatud sanktsioonid, võttes arvesse ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.

1. SISSEJUHATUS

- (1) Otsuses sätestatakse, et Google'i üldotsingu tulemuste lehtedel tulemuste paigutamisel ja kuvamisel oma hinnavõrdlusteenusele võrreldes konkurentide hinnavõrdlusteenustega eelise andmisega rikub Google Inc. (edaspidi „Google“) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 102 ja EMP lepingu artiklit 54. Otsusega antakse Google'ile ja tema ema-ettevõtjale Alphabet Inc. (edaspidi „Alphabet“) korraldus rikkumine viivitamata lõpetada ja kehtestatakse ettevõtjatele Alphabet Inc. ja Google Inc. trahv kuritarvitava käitumise eest ajavahemikul 1. jaanuarist 2008 kuni praeguseni.
- (2) 20. juunil 2017 ja 26. juunil 2017 esitas konkurentsi piiravat tegevust ja turgu valitsevat seisundit käsitlev nõuandekomitee heakskiitvad arvamused määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 7 kohase otsuse ning Alphabetile ja Google'ile määratud trahvi kohta.

2. TURU MÄÄRATLUS JA TURGU VALITSEV SEISUND

- (3) Otsuses järeldatakse, et käesolevas juhtumis on asjaomased tooteturud üldotsinguteenuste turg ja hinnavõrdlusteenuste turg.
- (4) Üldotsinguteenuste turg kujutab endast eraldiseisvat tooteturgu, sest i) üldotsinguteenuste osutamist saab käsitada majandustegevusena; ii) nõudluse asendatavus ja pakkumise asendatavus üldotsinguteenuste ja muude internetipõhiste teenuste vahel on piiratud; iii) seda järelust ei muuda see, kas üldotsinguteenuseid osutatakse statsionaarsetes või mobiilseadmetes.
- (5) Hinnavõrdlusteenuste osutamine kujutab endast eraldiseisvat asjaomast tooteturgu. Seda seetõttu, et hinnavõrdlusteenused ei ole asendatavad teenustega, mida pakuvad i) eri valdkondadele (nt lennud, hotellid, restoranid või uudised) spetsialiseerunud otsingukeskkonnad; ii) internetipõhised reklaamiplatvormid; iii) internetipõhised jaemüüjad; iv) müügiplatvormid ja v) võrguühenduseta kasutatavad hinnavõrdlusrakendused.
- (6) Otsuses järeldatakse, et kõik asjaomased üldotsinguteenuste ja hinnavõrdlusteenuste geograafilised turud on oma ulatuselt riigisisised.

Google'i valitsev seisund üldotsinguteenuste turul

- (7) Otsuses järeldatakse, et Google on EMPs igal riigisisel üldotsinguteenuste turul valitsevas seisundis olnud alates 2007. aastast, välja arvatud Tšehhi Vabariigi turul, kus Google on valitsevas seisundis olnud alates 2011. aastast.
- (8) See järelustus põhineb järgmistel teguritel: Google'i turuosad, turule laienemise ja sisenemise tõkete olemasolu, asjaolu, et kasutajate seas ei ole levinud samal ajal mitme hinnavõrdlusteenuse kasutamine, tootemargi mõju olemasolu ja tasakaalustava ostja jõu puudumine. Seda järelust ei mõjuta asjaolu, et üldotsinguteenuseid osutatakse tasuta, ega see, kas statsionaarsetes seadmetes kasutatavad üldotsinguteenused moodustavad mobiilseadmete jaoks pakutavatest üldotsinguteenustest eraldi turu.

⁽¹⁾ Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1).

3. TURGU VALITSEVA SEISUNDI KURITARVITAMINE

- (9) Otsuses järeldatakse, et Google'i üldotsingu tulemuste lehtedel tulemuste paigutamisel ja kuvamisel oma hinnavõrdlusteenusele võrreldes konkurentide hinnavõrdlusteenustega eelise andmisega kuritarvitab Google asjaomastel üldotsinguteenuste turgudel oma valitsevat seisundit.
- (10) Google'i käitumine kujutab endast kuritarvitamist järgmistel põhjustel: i) see suunab infovood konkurentide hinnavõrdlusteenustelt Google'i enda hinnavõrdlusteenusele, st vähendab Google'i üldotsingu tulemuste lehtedelt konkurentide hinnavõrdlusteenustele liikuvaid infovooge ja suurendab Google'i üldotsingu tulemuste lehtedelt oma hinnavõrdlusteenusele liikuvaid infovooge; ii) sellel võib olla või tõenäoliselt on konkurentsivastane mõju riigisisestel hinnavõrdlusteenuste ja üldotsinguteenuste turgudel.

Google'i käitumine: üldotsingu tulemuste lehtedel tulemuste paigutamisel ja kuvamisel oma hinnavõrdlusteenusele eelise andmine

- (11) Otsuses selgitatakse viisi, kuidas Google paigutab Google'i üldotsingu tulemuste lehtedel oma hinnavõrdlusteenuse võrreldes konkurentide hinnavõrdlusteenustega paremale kohale ja kuvab selle nähtavamal moel.
- (12) Esiteks selgitatakse, kuidas paigutatakse ja kuvatakse Google'i üldotsingu tulemuste lehtedel konkurentide hinnavõrdlusteenuseid. Seoses teenuste paigutamise selgitatakse otsuses, kuidas teatavate eriotstarbeliste algoritmide tõttu jäävad konkurentide hinnavõrdlusteenused Google'i üldotsingu tulemuste lehtedel suure tõenäosusega halvemale kohale ning kuidas see vähendab nende nähtavust Google'i üldotsingu tulemuste lehtedel. Seoses teenuste kuvamise viisiga selgitatakse otsuses vormingut, milles konkurentide hinnavõrdlusteenuseid Google'i üldotsingu tulemuste lehtedel kuvatakse.
- (13) Teiseks selgitatakse seda, kuidas Google paigutab ja kuvab oma üldotsingu tulemuste lehtedel enda hinnavõrdlusteenust. Seoses teenuste paigutamise selgitatakse otsuses, et Google'i enda hinnavõrdlusteenus paigutatakse Google'i üldotsingu tulemuste lehtedel paremale kohale ning selle suhtes ei rakendata eriotstarbelisi algoritme, mille tõttu konkurentide hinnavõrdlusteenused võivad sattuda Google'i üldotsingu tulemuste lehtedel halvemale kohale. Seoses teenuste kuvamise viisiga selgitatakse otsuses, et Google'i enda hinnavõrdlusteenus kuvatakse nähtavust suurendavate kujunduselementidega üldotsingu esimese tulemuste lehe ülaosas või peaaegu ülaosas ning et konkurentide teenuste puhul selliseid kujunduselemente ei kasutata.

Google'i hinnavõrdlusteenusele tulemuste paigutamisel ja kuvamisel eelise andmine suunab infovood konkurentide hinnavõrdlusteenustelt kõrvale

- (14) Esmalt analüüsitakse otsuses seda, kuidas mõjutab üldotsingu tulemuste paigutamine ja kuvamine kasutajakäitumist. Analüüs näitab, et kasutajad kalduvad pigem klõpsama linkidel, mis on üldotsingu tulemuste lehtedel nähtavamad.
- (15) Samuti analüüsitakse otsuses konkurentide hinnavõrdlusteenustele suunduvate infovoogude tegelikku muutumist, kinnitades kasutajakäitumise kohta tehtud järeldusi.
- (16) Esiteks on tõendatud, et Google'i üldotsingu tulemuste järjestusel on otsene mõju sellele, kui paljud kasutajad vastavatel üldotsingu tulemuste lehtedel esitatud otsingutulemustel klõpsavad (*click-through rate* ehk läbiklikkimissuhe).
- (17) Teiseks võrdles komisjon oluliste konkurentide hinnavõrdlusteenuste nähtavuse suundumusi (arvutused tegi sõltumatu ettevõtja Sistrix) ja Google'i otsingust nendele teenustele suunduvate üldiste infovoogude muutumist.
- (18) Kolmandaks nähtub komisjoni toimikus sisalduvast tõendusmaterjalist, et Google'i hinnavõrdlusteenusele Google'i üldotsingu tulemuste lehtedel tulemuste paigutamisel ja kuvamisel eelise andmine on suurendanud infovooge sellele teenusele.
- (19) Neljandaks kinnitavad toimikus sisalduvad tõendid Google'i hinnavõrdlusteenuse infovoogude tegeliku muutumise kohta, et mida paremale kohale see Google'i üldotsingu tulemuste lehtedel paigutatakse ja mida nähtavamal viisil seda kuvatakse, seda suuremad on selle teenuse infovood.

Üldised otsingu infovood Google'i üldotsingu tulemuste lehtedelt moodustavad suure osa konkurentide hinnavõrdlusteenuste infovoogudest ja need ei ole hõlpsasti asendatavad

- (20) Otsuses järeldatakse, et Google'i üldotsingu tulemuste lehtedelt tulevad üldised infovood, mis suunatakse konkurentide hinnavõrdlusteenustelt Google'i enda hinnavõrdlusteenusele, moodustavad suure osa nendele teenustele liikuvatest infovoogudest.
- (21) Samuti järeldatakse, et ükski turul olevatest konkurentide hinnavõrdlusteenustele kättesaadavatest alternatiivsetest infovoogude lähtekohtadest, sh AdWords, mobiilirakendused ja otse lehele saabuvad infovood, ei asenda Google'i üldotsingu tulemuste lehtedelt tulevaid üldisi otsingu infovooge.

Google'i käitumise võimalik konkurentsivastane mõju

- (22) Otsuses järeldatakse, et Google'i käitumisel võib konkurentsivastane mõju olla mitmel põhjusel.
- (23) Esiteks võib Google'i käitumine tõrjuda konkurentide hinnavõrdlusteenused turult välja, mis võib tähendada suuremaid tasusid turustajatele, kõrgemaid hindu tarbijatele ja innovatsiooni vähenemist.
- (24) Teiseks on tõenäoline, et Google'i käitumise tõttu on tarbijatel väiksem võimalus jõuda kõige asjakohasemate hinnavõrdlusteenusteni.
- (25) Kolmandaks oleks Google'i käitumisel konkurentsivastane mõju ka siis, kui hinnavõrdlusteenused ei moodustaks eraldiseisvat asjaomast tooteturgu, vaid selle asemel käsitatakse neid ühe segmendina nii hinnavõrdlusteenuseid kui ka müügiplatvormi hõlmavast võimalikust laiemast asjaomasest tooteturust.

Objektiivsed põhjendused või tõhususe kasv

- (26) Otsuses järeldatakse, et Google ei ole esitanud kontrollitavaid tõendeid, mis kinnitaksid, et kõnealune käitumine on vältimatu tõhususe kasvu saavutamiseks ning et tegevusele ei ole väiksema konkurentsivastase mõjuga alternatiive, mis suudavad tekitada samasuguse tõhususe kasvu. Peale selle ei ole Google esitanud argumente ega tõendeid selle kohta, et asjaomase käitumisega kaasnev tõenäoline tõhususe kasv kaalub üles tõenäolise negatiivse mõju konkurentsile ja tarbijate heaolule asjaomastel turgudel.

Mõju kaubandusele

- (27) Otsuses järeldatakse, et Google'i käitumisel on oluline mõju liikmesriikidevahelisele ja EMP lepingu osaliste vahelisele kaubandusele.

Kestus

- (28) Otsuses järeldatakse, et rikkumine leidis igal asjaomasel riigisisel turul EMPs aset alates ajast, mil Google hakkas vastaval turul eelistama oma hinnavõrdlusteenust, st alates

— 2008. aasta jaanuarist Saksamaal ja Ühendkuningriigis;

— 2010. aasta oktoobrist Prantsusmaal;

— 2011. aasta maist Itaalias, Madalmaades ja Hispaanias;

— 2013. aasta veebruarist Tšehhi Vabariigis ning

— 2013. aasta novembrist Austrias, Belgias, Taanis, Norras, Poolas ja Rootsis.

Parandusmeetmed

- (29) Otsuses järeldatakse, et Google peab rikkumise lõpetama ja hoiduma mis tahes tegevusest või käitumisest, millel oleks sama või sarnane eesmärk või tagajärg.
- (30) Google'il on alates käesoleva otsuse teatavaks tegemise kuupäevast aega 90 päeva, et võtta parandusmeede, mis tagab kuritarvitamise lõpetamise.

4. TRAHV

- (31) Ettevõtjatele Alphabet Inc. ja Google Inc. kuritarvitava käitumise eest määratud trahv arvutatakse põhimõtete alusel, mis on sätestatud 2006. aasta suunistes määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta. Otsuses järeldatakse, et ettevõtjatele Alphabet Inc. ja Google Inc. määratud trahvi lõppsumma on 2 424 495 000 eurot.
-